

Závěrečná zpráva výzkumu lékáren za rok 2011

(výzkum byl realizován v měsících listopad a prosinec 2011)

Zhodnocení - Královéhradecký kraj

Monitoring proběhl celkem ve 124 lékárnách, ve 32 městech Královéhradeckého kraje (v 33 z těchto lékáren inzulínové stříkačky nevedou v nabídce zboží).

Poptávka a prodej stříkaček

Průměrný měsíční prodej injekčních stříkaček v jednotlivých regionech (součet), ve srovnání s výměnným injekčním programem:

- Prodej na **Trutnovsku**: 723 ks / měsíc
- Ve ViP OUT průměrně 5.414 ks / měsíc

- Prodej na **Náchodsku**: 1.020 ks / měsíc
- Ve ViP OUT průměrně 1.797 ks / měsíc

- Prodej na **Rychnovsku**: 430 ks / měsíc
- Ve ViP OUT průměrně: 1.292 ks / měsíc

- Prodej na **Jičínsku**: 503 ks / měsíc
- Ve ViP OUT průměrně 2.563 ks / měsíc

- Prodej v **Hradci Králové a okolí**: 1.655 ks / měsíc
- Ve ViP OUT průměrně 9.828 ks / měsíc

Vysvětlivka: ViP OUT – počet stříkaček vydaných ve všech výměnných injekčních programech v dané oblasti

Nejsilnější prodeje jsou těchto městech kraje:

Prodeje injekčních stříkaček v lékárnách

Města	Měsíční průměr prodaných stříkaček ve městě	
	2010	2011
Hradec Králové	1 354	1 605
Náchod	700	610
Vrchlabí	420	280
Hostinné	200	150
Jičín	180	380
Vamberk	55	150
Rychnov n.K	155	130

Komentář: Začervenená jsou čísla navýšených prodejů, oproti loňskému roku.

Profil nakupujícího

Celkově lze říci, že neexistuje uniformní zákazník, tedy typický nakupující pro všechny lékárny paušálně. Ve většině lékáren však v průměru převažují **muži** ve věkovém rozpětí **20 – 30 let, české národnosti, s nižším socio-ekonomickým statutem („zevnějšek nebo chování nakupujícího podle názoru personálu lékáren napovídá, že se jedná o uživatele drog“).**

Jsou však lékárny, které uvádějí, že nakupujícími jsou i Romové. V **6** lékárnách KHK uvádějí převahu **romského etnika** a v 7 lékárnách uvádějí poměr Romové/Neromové 1:1.

Cca 3 lékárny uvádějí, že nakupujícími jsou i cizinci (lékárníky označovaní jako Vietnamci). Rusky, či jinou cizí řečí mluvící nakupující lékárníci neuvádějí.

Pouze 7 lékáren uvádí, že nakupujícím je osoba mladší 20-ti let.

Nákup léků

Lékárny prodávající subutex / suboxone (počet):

<u>Rychnovsko:</u>	1 lékárna
<u>Jičínsko:</u>	2 lékárny
<u>Náchodsko:</u>	5 lékáren
<u>Trutnovsko:</u>	4 lékárny
<u>Hradecko:</u>	4 lékáren (všechny v Hradci Králové)
Celkem:	16 lékáren

Zpravidla navštěvuje **1** lékárnu prodávající **subutex / suboxone 1 - 2** pravidelní nakupující.

Výjimkou je Hradec Králové, kde dvě lékárny uvádějí 10 – 15 bezproblémových zákazníků, kteří lékárnu navštěvují pravidelně. Obě se nacházejí v bezprostřední blízkosti substitučních center.

Druhou skupinou lékáren jsou ty, kde pracovníci uvádějí problematické situace s uživateli subutexu/suboxonu. Dle našich informací, které vycházejí z pravidelného průběžného monitoringu, se s největší pravděpodobností jedná o jednu skupinu uživatelů, kteří v rámci města Hradec Králové migrují po lékárnách, které subutex / suboxone prodávají a kde se jim s větším či menším úspěchem daří získávat tento preparát za, ne zcela optimálních a obecně přijatelných, podmínek (např. na dluh, či po jednotlivých tabletách nikoliv celá balení atd.)

V rámci spolupráce s lékárnami se během roku 2011 podařilo takovéto klienty z nejproblematictějších lékáren vyselektovat nastavením přísnějších pravidel, není však vyloučeno, že se objeví v lékárnách jiných. Během výzkumu se nám nepodařilo odhalit, kam by se tato skupina zákazníků mohla přesunout.

Lékárny, kde je zvýšená poptávka po léčivech zneužitelných na výrobu pervitinu:

<u>Rychnovsko:</u>	4 lékárny
<u>Jičínsko:</u>	žádná lékárna
<u>Náchodsko:</u>	8 lékáren
<u>Trutnovsko:</u>	1 lékárna
<u>Hradecko:</u>	1 lékárna
Celkem:	14 lékáren

Komentář: Všechny lékárny, prodávající léky potenciálně zneužitelné k výrobě pervitinu, prodávají na recept nebo na OP (jedno balení na osobu) a to i v těch lékárnách, které jsou zahrnuty do lékáren prodávajících tato léčiva (viz. výše uvedené počty lékáren). Většinou se pracovníci lékáren shodují v tom, že se počet osob poptávajících po léčivích obsahujících pseudoefedrin oproti letům minulým extrémně snížil.

Testy na drogy / na infekční choroby

Novou součástí výzkumu v letošním roce bylo zmapovat situaci ohledně poptávky screeningových testů na OPL (z moči) a infekční choroby. Pracovníci lékáren se setkávají s poptávkou maximálně **1 ks** testů na OPL za měsíc. Nejčastěji se jedná o rodiče, které zajímá přítomnost THC. Co se týče testů na infekční choroby, pracovníci lékáren o nich buď vůbec nevědí, nebo o nich sice slyšeli, ale jsou překvapeni, že by takové testy měli být dostupné v běžné distribuční síti pro lékárny.

Lékárny neprodávající injekční stříkačky:

<u>Rychnovsko:</u>	5 lékáren
<u>Jičínsko:</u>	5 lékárny
<u>Náchodsko:</u>	10 lékáren
<u>Trutnovsko:</u>	7 lékáren (z toho 5 v Trutnově!!)
<u>Hradecko:</u>	8 lékáren
Celkem:	35 lékáren

Lékárny s prodejem 100 a více ks měsíčně

<u>Rychnovsko:</u>	1 lékárna
<u>Jičínsko:</u>	2 lékárny
<u>Náchodsko:</u>	1 lékárna
<u>Trutnovsko:</u>	5 lékáren
<u>Hradecko:</u>	4 lékárny (všechny Hradec Králové)
Celkem:	13 lékáren

Lékárny s prodejem 300 a více ks měsíčně

<u>Náchod:</u>	1 lékárna – 300 ks
<u>Hradec Králové:</u>	1 lékárna – 450 ks